

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI

Psykoterapeuttikoulutus Helsingin yliopistossa - kokemuksia

koulutussuunnittelija, PsM Sanna Selinheimo

Psykologian koulutus

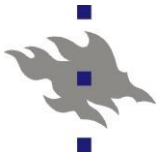
Käyttäytymistieteiden laitos

Käyttäytymistieteellinen tiedekunta

Psykiatrian koulutus

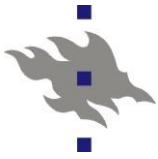
Kliininen laitos

Lääketieteellinen tiedekunta

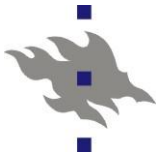
Agenda asetusmuutoksen jälkeen:

- Käynnistämisen vaiheet Helsingin yliopistossa
  - Infrastruktuurin kehittäminen ja infran osat
  - Yhteistyötä vai kilpailutusta
- Pedagogiset mahdollisuudet yliopistossa
- Opiskelijat
  - Opiskelijoiden asema
  - Opiskelijavalinta
  - Opiskelijoiden rooli koulutuksen kehittäjänä
- Tulevaisuudessa

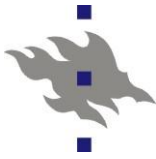
Infrastruktuurin kehittäminen 1/2

- Helsingin yliopistossa psykoterapeuttikoulutus on uusi koulutussuuntaus eikä sille ollut olemassa aiempaa, vastaavaa mallia
- Lukukausimaksuihin perustuvat kustannukset
- Asetukseen perustuva, täydennyskoulutuksen asema
- Yhteistyö kahden tiedekunnan kahden oppiaineen välillä, vastuun jakaminen

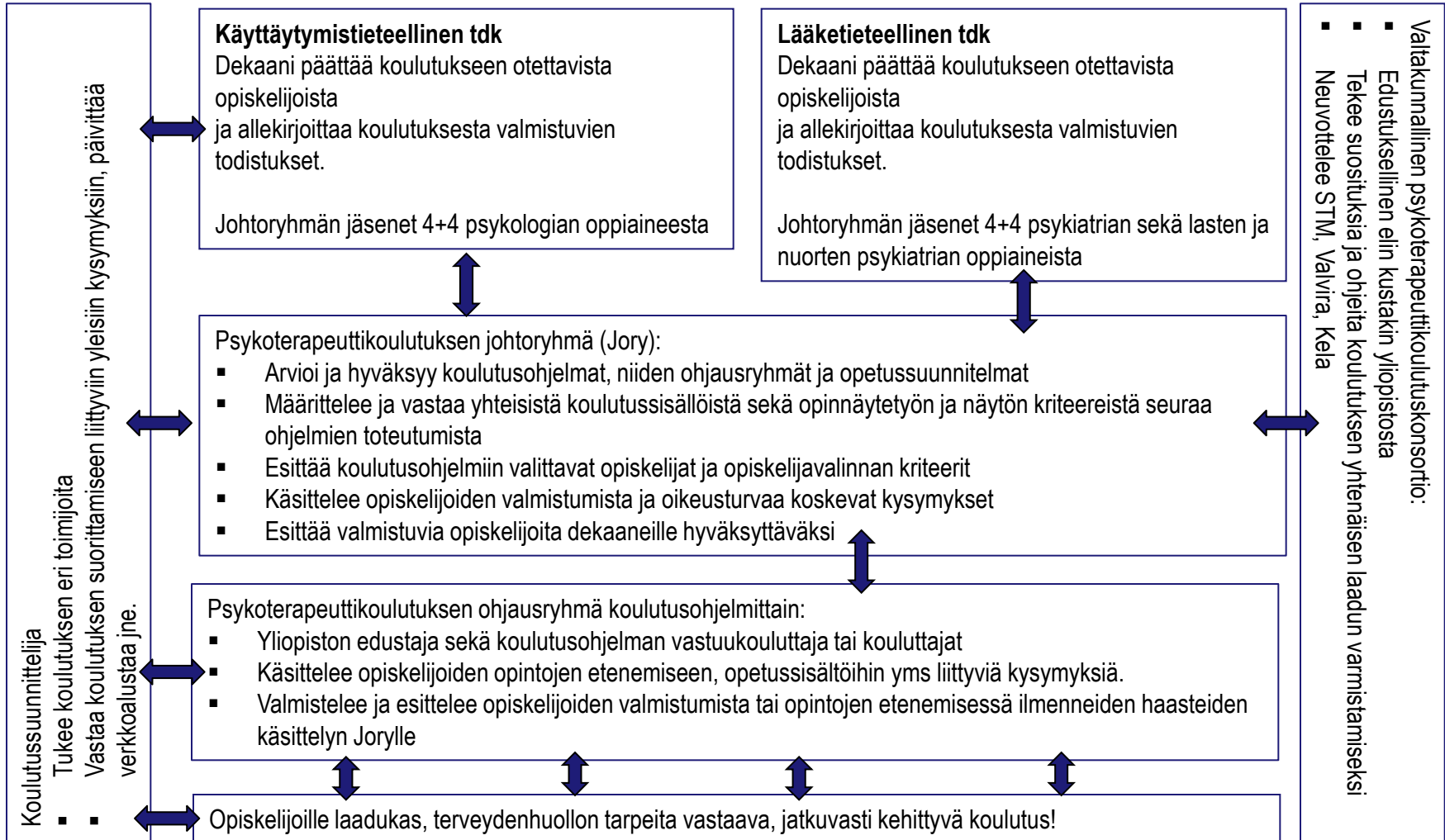

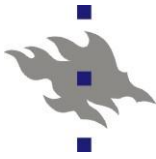
Infrastruktuurin kehittäminen 2/2

- Mitä koulutuksen käynnistyminen edellytti: mm 52 kokousta 1,5 vuodessa, päätökset uuden koulutuksen käynnistämiseksi: rehtori -> tiedekunta -> laitos, kymmenien eri alojen asiantuntijoiden yhteistyötä
- 23.6.2011: Rehtorin päätös 110/2011 koulutuksen käynnistämiseksi -> itse työ rakenteiden konkretisoitumiseksi
  - Pysyväismääräykset ja koulutuksen toimintakäytännöt: koulutuksen integroiminen yliopiston toimintajärjestelmään huomioiden erityisvaatimukset
  - Esimerkkinä opiskelijoiden rekisteröinti yliopistolle ja opintosuoritusten rekisteröinti

Infrastruktuuri:

Johtoryhmän kokoonpano

Jäsenet:

prof. Tiina Paunio (puheenjohtaja)

prof. Erkki Isometsä

prof. Mauri Marttunen

dos. Tarja Melartin

yo.leht. A-K Pesonen

yo.leht. Hely Kalska

dos. Jari Lahti

kehittämispäällikkö Olavi Lindfors

Varajäsenet:

dos. Kirsi Suominen

dos. Sami Pirkola

prof. Eeva Aronen

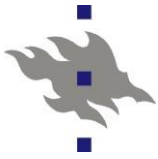
prof. Jouko Lönnqvist

prof. Katri Räikkönen-Talvitie

prof. Laura Hokkanen

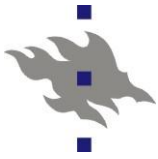
prof. Sari Lindblom-Yläne

Sihteeri: koulutussuunnittelija Sanna Selinheimo

Yhteistyötä vai kilpailutusta

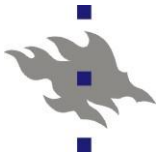
- Infrastruktuurin rakentamisen ohella yliopisto aloitti neuvottelut asiantuntijaorganisaatioiden kanssa yhteistyöstä
- Kunnes tuli hankintalaki..
  - Vaikeutti neuvotteluja mutta,
  - Läpinäkyvyys
  - Kriteerien muodostaminen
- Lopputuloksena yhteistyön aloittaminen yhdeksän asiantuntijaorganisaation kanssa, kymmenestä koulutusohjelmasta ja Suomessa ensimmäisten VNA 1120/2010 mukaisten koulutusohjelmien käynnistyminen

Koulutusohjelmat

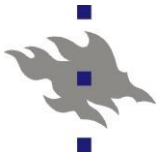
- Aikuisten yksilöpsykoterapeuttikoulutusohjelma, pääasiassa pitkä psykoterapia:
  - Kognitiivis-integratiivinen viitekehys, 65 op
  - Psykoanalyttinen viitekehys, 76 op
  - Psykodynamiskt inriktning, 77 sp
  - Kognitiivis-analyttinen viitekehys, 80 op
- Nuorten ja/tai lasten yksilöpsykoterapeuttikoulutusohjelma, pääasiassa pitkä psykoterapia:
  - Psykodynaaminen viitekehys (nuoret) 81 op
  - Kognitiivinen viitekehys (lapset ja nuoret) 86 op
  - Psykoanalyttinen viitekehys (lapset) 80 op
- Varhaislapsuuden psykoterapeuttikoulutusohjelma 85 op
- Perhepsykoterapia, Integratiivinen viitekehys fokusoiden pariterapiaan, 65 op
- Ryhmäpsykoterapia, Analyttinen viitekehys 76 op

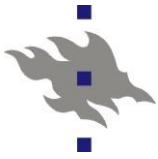
Pedagogiset mahdollisuudet

- Tiedon jakaminen
- Yhteistyö koulutussuuntausten välillä
- Opetusteknologia:
  - <https://moodle.helsinki.fi/course/view.php?id=9041>
  - Tietokannat
  - Teknologian hyödyntäminen esimerkiksi alueellisuuden tukemisessa, esimerkkinä videovälitteinen työnohjaus

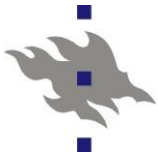
Opiskelijavalinta

- Kaksivaiheisuus: Hakukelpoisuuden tarkastaminen yliopistolla -> soveltuvuuden arviointi, edellyttää haastattelujen dokumentointia esitettyjen valintakriteerin pohjalta -> hakijan mahdollisuus oikaisupyyntöön
- HY:n vastuuhenkilön rooli korostuu mm hakukelpoisuuden tarkastamisessa sekä epäselvissä valintatilanteissa
- Koulutusyhteisöt saavat niiden hakijoiden paperit, jotka todetaan hakukelpoisiksi
- Soveltuvuusarviointien suorittamisen jälkeen ohjausryhmän esitys valittavista -> jory -> dekaani vahvistaa -> tieto opiskelijalle valinnasta
- SORA: rikosrekisteriotteen esittäminen ennen valinnan vahvistamista niiden koulutusten osalta, jotka edellyttävät lasten kanssa työskentelyä

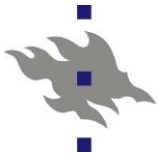
Opiskelijat osana kehittyvää koulutusta

- Koulutusympäristössä: osa koulutusyhteisöä, osa yliopistoa, tuleva osa palvelujärjestelmää psykoterapeutteina
- Opiskelijoiden rooli koulutuksen kehittäjänä
- Koulutuksen vastaaminen työelämän haasteisiin
- Palaute koulutuksesta
- Opinnäytetyöt: ikkuna koulutukseen, ikkuna tutkimukseen, mahdollisuus tutkimuslähtöiseen työn kehittämiseen, psykoterapiatutkimusperinteen vahvistuminen

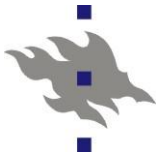
Tulevaisuudessa

- Tavoitteena on jatkuvasti kehittyvä palvelujärjestelmän ja potilaiden tarpeita vastaava psykoterapeuttikoulutus yhteistyössä asiantuntijoiden kanssa
- Yhteiskunnallinen vuorovaikutus: koulutuksen kehittämisessä suuntana tiivis yhteistyö terveydenhuollon palvelujärjestelmän kanssa: alueellisuus, yhteistyökoulutukset, jne.
- Kannanotot koulutuksen asemaan
- Psykoterapiatutkimuksen kehittäminen

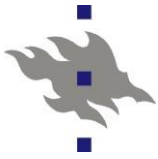
Yliopiston yhteiset opinnot (5 op)

- Yliopisto pyrkii takaamaan koulutusohjelmien välisen vuoropuhelun:
  - **A. Psykoterapiatutkimuksen menetelmät (psykoterapiatutkimuksen kehityskulku, vaikuttavuus- ja prosessitutkimukset, laadullinen tutkimus) (2 op)**
    - Vaikuttaako psykoterapia?
    - Miten psykoterapia vaikuttaa?
  - **B. Mielenterveyden häiriöt (neurobiologinen tausta, diagnosointi, lääkehoito, muut hoitomuodot ja ennuste) (2 op)**
    - Psykiatristen häiriöiden neurobiologinen tausta
    - Psykiatristen häiriöiden lääkehoito ja diagnoosit
  - **C. Yhteinen integroiva seminaari (potilastapausten tarkastelu) (1 op)**

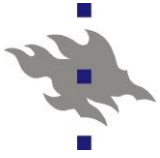
Selvitettäviä kysymyksiä

- Esimerkiksi kouluttajien ja/tai työnohjaajien vaihtuminen kesken koulutuksen: aktiivinen yhteistyö vastuukouluttajien, opiskelijoiden ja yliopiston kesken
- Psykoterapeuttikoulutusta koskevat ohjeet ja toimintakäytännöt:
  - Toimintakäytännöt opintokokonaisuuksien hyväksymisessä ja korvaamisessa
- Opintojen edistymisen seuranta, näyttö, työnohjauksen menetelmät ja opinnäytetyö
  - Pedagogisesti opiskelijoiden oppimista tukevien menetelmien kehittäminen, yhteisten kriteerien muodostaminen
- Kouluttajakoulutus
- Asiantuntijaorganisaatioiden vuoropuhelu

Luettavaa mm:

- Psykoterapiakoulutustyöryhmän muistio (Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2003:6)
- Psykoterapiakonsensuslausuma (2006, Suomen Akatemia ja Duodecim)
- Psykoterapeuttikoulutuksen uudistaminen – Moniammatilliset psykoterapian erikoistumisopinnot osaksi yliopistojen ja korkeakoulujen opintojärjestelmää (Valtakunnallinen psykoterapeuttikoulutuskonsortio 02.12.2009)
- Valkonen J, Henriksson M, Tuulio-Henriksson A, Autti-Rämö I. Psykoterapeutit Suomessa. Psykoterapiapalvelut ja niiden järjestäminen. Kelan tutkimusosasto, Sosiaali- ja terveysturvan selosteita 2011; 74/2011.
- Suomen Lääkärilehden artikkelit nro 37/2012

<http://www.helsinki.fi/psykoterapeuttikoulutus>